

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Α Θ Η Ν Α
19 ΜΑΪΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
65

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΙ

1594. Κύρωση της 133 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας για την ενδίαίτηση των πληρωμάτων των πλοίων (συμπληρωματικές διατάξεις). 1

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα γυμνασίων και λυκείων ειδικής αγωγής. 2

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ανακοίνωση για τη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας Ελλάδας - Βουλγαρίας για τις συντάξεις των επαναπατριζομένων Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων. 3

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

Διόρθωση σφάλματος στο 481/85 Π. Δ/γμα κρεμοδιότη-
τας Υπουργείου Δικαιοσύνης. 4

ΝΟΜΟΙ

(1)

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1594

Κύρωση της 133 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας για την ενδίαίτηση των πληρωμάτων των πλοίων (συμπληρωματικές διατάξεις).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο.

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος η 133 Διεθνής Σύμβαση Εργασίας «για την ενδίαίτηση των πληρωμάτων των πλοίων (συμπληρωματικές διατάξεις)», που ψηφίστηκε κατά την 55η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας του έτους 1970, της οποίας το κείμενο σε ελληνική μετάφραση και στο γαλλικό και αγγλικό πρωτότυπο έχει ως ακολούθως:

ΣΥΜΒΑΣΗ 133

ΕΝΔΙΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ)

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε την 14η Οκτωβρίου 1970, στην 55η σύνοδό της.

Αφού έλαβε υπόψη ότι η σύμβαση περί ενδιαίτησεως των πληρωμάτων (αναθεωρητική), 1949, καθορίζει λεπτομερείς κανόνες αναφορικά με τα διαμερίσματα ύπνου, φαγητού και ψυχαγωγίας, καθώς επίσης τις εγκαταστάσεις αερισμού, θέρμανσεως, φωτισμού και υγιεινής επί των πλοίων.

Αφού έκρινε ότι η ταχεία εξέλιξη των χαρακτηριστικών της κατασκευής και εξοπλιστικής των σύγχρονων πλοίων επιτρέπει την καθιέρωση νέων βελτιώσεων στους χώρους ενδιαίτησεως των πληρωμάτων.

Αφού απεφάσισε την αποδοχή διαφόρων προτάσεων σχετικών προς την ενδιαίτηση των πληρωμάτων, ζήτημα που αποτελεί το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως της συνόδου.

Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές πρέπει να λάβουν τον τύπο διεθνούς συμβάσεως που να συμπληρώνει τη σύμβαση περί ενδιαίτησεως των πληρωμάτων (αναθεωρητική), 1949. Υιοθετεί σήμερα, την 30η Οκτωβρίου 1970, την ακόλουθη σύμβαση, με τον τίτλο Σύμβαση για την ενδιαίτηση των πληρωμάτων (συμπληρωματικές διατάξεις), 1970.

ΜΕΡΟΣ Ι.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

1. Η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται σε κάθε θαλασσοπλοούν πλοίο, που ανήκει στο δημόσιο ή σε ιδιώτες και απασχολείται στη μεταφορά φορτίου ή επιβατών για εμπορικούς σκοπούς ή χρησιμοποιείται για οποιοδήποτε άλλο εμπορικό σκοπό και είναι νηολογημένο σε χώρα στην οποία ισχύει η σύμβαση αυτή και του οποίου τίθεται η τροπή ή η κατασκευή που ευρίσκεται σε αντίστοιχο στάδιο, κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξεως ισχύος της συμβάσεως για τη χώρα αυτή.

2. Οι εθνικοί νόμοι ή κανονισμοί θα καθορίζουν πότε ένα πλοίο θεωρείται ως θαλασσοπλοούν για το σκοπό της παρούσας συμβάσεως.

3. Η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται και στα ρυμουλκά σκάφη εφόσον τούτο κρίνεται: σκόπιμο και εφικτό.

4. Η παρούσα σύμβαση δεν εφαρμόζεται σε

- α) πλοία κάτω των 1.000 κόνων ολικής χωρητικότητας,
- β) πλοία κινούμενα κυρίως με ιστία, άσχετα εάν είναι εφοδιασμένα ή όχι με βοηθητική μηχανή,
- γ) πλοία απασχολούμενα στην αλιεία, στη φάλαινοθηρία ή σε συναφείς επιχειρήσεις,
- δ) ιπτάμενα πλοία (HYDROFOILS) και αερόστρωμνα (AIR CUSHION CRAFT).

5. Πάντως, η παρούσα σύμβαση θα εφαρμόζεται εφόσον κρίνεται σκόπιμο και εφικτό.

α) Σε πλοία 200—1000 κόνων ολικής χωρητικότητας και

β) Στις ενδιαίτησεις προσώπων απασχολούμενων στη συνήθη ναυτική εργασία σε πλοία απασχολούμενα στη φάλαινοθηρία ή σε συναφείς επιχειρήσεις.

6. Υπό τον όρο επίσης ότι οποιαδήποτε των απαιτήσεων των προβλεπόμενων υπό τον άρθρο 3 της παρούσας Συμβάσεως δύναται να τροποποιηθεί για οποιοδήποτε πλοίο, εάν η αρμόδια αρχή ικανοποιείται, έπειτα από διαβουλεύσεις με τις οργανώσεις των εφοπλιστών και/ή των εφοπλιστών και τις αντιπροσωπευτικές συνδικαλιστικές οργανώσεις των ναυτικών, ότι οι τροποποιήσεις που θα γίνονται εξασφαλίζουν τα αντίστοιχα πλεονεκτήματα, κατά τρόπο ώστε οι γενικές

συνθήκες δε θα είναι λιγότερο ευνοϊκές από εκείνες οι οποίες εξασφαλίζονται με την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων της Συμβάσεως.

Οι λεπτομέρειες όλων αυτών των τροποποιήσεων θα ανακοινώνονται από το ενδιαφερόμενο Μέλος στο Γεν. Δ/ντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.

7. Εξάλλου, η αρμόδια Αρχή, έπειτα από διαβουλεύσεις με τις εφοπλιστικές οργανώσεις και/ή τους εφοπλιστές και τις αντιπροσωπευτικές ναυτοεργατικές οργανώσεις, θα καθορίζει στην έκταση που ενδείκνυται, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών ενδιαίτησεως του προσωπικού κατά το χρόνο της απασχώσεως, τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις της παρούσας συμβάσεως όσον αφορά:

α) Τα θαλασσοπλοούντα πορθμεία, τα πλοία ανεφοδιασμού και τα συναφή σκάφη τα οποία δεν είναι συνεχώς επανδρωμένα με μόνιμο πλήρωμα.

β) Τα θαλασσοπλοούντα πλοία, όταν το προσωπικό που προσρίζεται για τις επισκευές ναυτολογείται προσωρινώς επί πλέον των πληρωμάτων του πλοίου.

γ) Τα θαλασσοπλοούντα πλοία τα απασχολούμενα σε κοντινά ταξίδια που επιτρέπουν καθημερινώς στα μέλη του πληρωματος είτε να επιστρέφουν στην οικία τους είτε να απολαμβάνουν ανάλογων διευκολύνσεων.

Άρθρο 2.

Στην παρούσα σύμβαση:

α) Ο όρος «πλοίο» σημαίνει σκάφος για το οποίο εφαρμόζεται η παρούσα σύμβαση.

β) Ο όρος «κόνων» σημαίνει τους κόνους ολικής χωρητικότητας.

γ) Ο όρος «επιβατικό πλοίο» σημαίνει πλοίο για το οποίο ισχύει:

1) Είτε πιστοποιητικό ασφαλείας επιβατικού πλοίου που είχε εκδοθεί σύμφωνα προς τις ισχύουσες διατάξεις της Διεθνούς Συμβάσεως για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα.

2) Είτε πιστοποιητικό μεταφοράς επιβατών.

δ) Ο όρος «αξιωματικός» σημαίνει πρόσωπο εκτός του πλοιάρχου, το οποίο φέρει το βαθμό του αξιωματικού σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους ή κανονισμούς, ή, ελλείψει σχετικών νόμων ή κανονισμών σύμφωνα προς τις συλλογικές συμβάσεις ή τα έθιμα.

ε) Ο όρος «κατώτερο πλήρωμα» σημαίνει μέλος του πληρωματος εκτός του αξιωματικού.

στ) Ο όρος «υπαξιωματικός» σημαίνει μέλος κατώτερου πληρωματος το οποίο ασκεί υπηρεσία σκοπείας ή έχει ειδικές υπευθυνότητες και το οποίο θεωρείται ως «υπαξιωματικός» σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους ή κανονισμούς ή ελλείψει σχετικών νόμων και κανονισμών σύμφωνα προς τις συλλογικές συμβάσεις ή τα έθιμα.

ζ) Ο όρος «νήλικας» σημαίνει πρόσωπο ηλικίας τουλάχιστο 18 ετών.

η) Ο όρος «ενδιαίτηση πληρωματος» περιλαμβάνει υποδομήματα, εστιατόρια, χώρους υγιεινής, αναψυχής, νοσοκομεία και χώρους διατιθέμενους προς χρήση του πληρωματος.

θ) Ο όρος «καθορισμένος» σημαίνει καθορισμένος από την εθνική νομοθεσία ή την αρμόδια Αρχή.

ι) Ο όρος «εγκεκριμένος» σημαίνει εγκεκριμένος από την αρμόδια Αρχή.

ια) Ο όρος «επανηχολόγησις» σημαίνει τη νέα νηολόγηση με την ευκαιρία ταυτόχρονης αλλαγής σημαίας και ιδιοκτησίας του πλοίου.

Άρθρο 3.

1. Κάθε μέλος, για το οποίο ισχύει η παρούσα σύμβαση, αναλαμβάνει την υποχρέωση συμμερφώσεως, όσον αφορά τα πλοία για τα οποία αυτή εφαρμόζεται:

α) προς τις διατάξεις των μερών II και III της συμβάσεως για ενδιαίτητη πληρωμάτων (αναθεωρηθείσα), 1949 και

β) προς τις διατάξεις του μέρους II της παρούσας σύμβασης.

Άρθρο 4.

1. Κάθε μέλος για το οποίο ισχύει η παρούσα σύμβαση αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρεί σε ισχύ νόμους ή κανονισμούς που να διασφαλίζουν την εφαρμογή της.

2. Οι νόμοι ή κανονισμοί θέον όπως:

α) Απαιτούν από την αρμόδια αρχή να γνωστοποιεί σε όλους τους ενδιαφερόμενους τις διατάξεις αυτών των νόμων ή κανονισμών.

β) Καθορίζουν τα υπέυθυνα για την εφαρμογή αυτών πρόσωπα.

γ) Καθορίζουν τις κατάλληλες κυρώσεις για κάθε παράβαση.

δ) Προβλέπουν για τη διατήρηση συστήματος επιθεωρήσεως ικανού να διασφαλίζει αποτελεσματικά την τήρηση των διατάξεων αυτών.

ε) Απαιτούν από την αρμόδια Αρχή να συμβουλευεται τις εφοπλιστικές οργανώσεις και (ή) τους εφοπλιστές και τις αναγνωρισμένες ναυτεργατικές οργανώσεις για την εκπόνηση των κανονισμών και να συνεργάζεται κατά το δυνατό με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την εφαρμογή τους.

ΜΕΡΟΣ II.

ΟΡΟΙ ΕΝΔΙΑΙΤΗΞΕΩΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 5.

1. Το κατ' άτομο εμβαδόν υπνοδωματίων που προρρίζονται για το κατώτερο προσωπικό δεν πρέπει να είναι μικρότερο από:

α) 3,75 τετρ. μέτρα (40,36 τετρ. πόδια) σε πλοία 1.000 και μέχρι 3.000 κόνων ολικής χωρητικότητας.

β) 4,25 τετρ. μέτρα (45,75 τετρ. πόδια) σε πλοία 3.000 και μέχρι 10.000 κόνων ολικής χωρητικότητας.

γ) 4,75 τετρ. μέτρα (51,13 τετρ. πόδια) σε πλοία 10.000 κόνων ολικής χωρητικότητας και άνω.

2. Εν τούτοις, το κατ' άτομο εμβαδόν υπνοδωματίου, που προρρίζεται για δύο μέλη του κατώτερου προσωπικού, δεν πρέπει να είναι μικρότερο από:

α) 2,75 τ.μ. (29,60 τετρ. πόδια) σε πλοία ολικής χωρητικότητας 1.000 και μέχρι 3.000 κόνων.

β) 3,25 τ.μ. (39,98 τετρ. πόδια) σε πλοία ολικής χωρητικότητας 3.000 και μέχρι 10.000 κόνων.

γ) 3,75 τ.μ. (40,36 τετρ. πόδια) σε πλοία ολικής χωρητικότητας 10.000 κόνων και άνω.

3. Εξ άλλου το εμβαδόν των υπνοδωματίων που προρρίζονται για το κατώτερο προσωπικό σε επιβατικά πλοία δεν πρέπει να είναι κατώτερο από:

α) 2,35 τετρ. μέτρα (ή 25,30 τετρ. πόδια), κατ' άτομο σε πλοία 1.000 και μέχρι 3.000 κόνων ολικής χωρητικότητας.

β) Σε πλοία 3.000 κόνων και άνω.

ι) 3,75 τετρ. μέτρα (40,36 τετρ. πόδια) για ατομικά υπνοδωμάτια.

ιι) 6,00 τετρ. μέτρα (64,58 τετρ. πόδια) για υπνοδωμάτια 2 ατόμων.

ιιι) 9,00 τετρ. μέτρα (96,88 τετρ. πόδια) για υπνοδωμάτια 3 ατόμων.

ιιιι) 12,00 τετρ. μέτρα (129,17 τετρ. πόδια) για υπνοδωμάτια τεσσάρων ατόμων.

4. Δύο μέλη του κατώτερου πληρώματος κατ' ανώτατο όριο θύναται να διαμένουν στο ίδιο υπνοδωμάτιο εξαιρέσει των επιβατικών πλοίων, όπου ο αριθμός αυτών δεν θύναται να υπερβάνει τα τέσσερα.

5. Οι υπαξιωματικοί πρέπει να διαθέτουν είτε ατομικά υπνοδωμάτια είτε υπνοδωμάτια δια δύο άτομα.

6. Είς τα υπνοδωμάτια αξιωματικών, όταν δε διαθέτουν ιδιαίτερο δωμάτιο υποδοχής, το κατ' άτομο εμβαδόν πρέπει να είναι: τουλάχιστο 6,50 τ.μ. (69,96 τετρ. πόδια) σε πλοία κάτω των 3.000 κόνων και όχι μικρότερο των 7,50 τ.μ. (80,73 τετρ. πόδια) σε πλοία 3.000 κόνων και άνω.

7. Σε πλοία πλην των επιβατικών, κάθε ενήλικο μέλος του πληρώματος πρέπει να διαθέτει ατομικό υπνοδωμάτιο, όταν οι διαστάσεις, ο προορισμός και η διαρρύθμιση του πλοίου καθιστούν τούτο σκόπιμο και δυνατό.

8. Όταν είναι δυνατό, σε πλοία 3.000 κόνων και άνω, ο Α' μηχανικός και ο υποπλοίαρχος πρέπει να διαθέτουν επί πλέον δωμάτιο υποδοχής συνεχόμενο του υπνοδωματίου τους.

9. Χώροι καταλαμβάνόμενοι από κλίνες, ερμάρια, ματιοθήκες και καθίσματα πρέπει να περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του εμβαδού. Χώροι μικροί ή ακανόνιστου σχήματος, οι οποίοι δεν αυξάνουν αποτελεσματικά το διατιθέμενο χώρο προς κυκλοφορία και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την τοποθέτηση επίπλων, πρέπει να εξαιρούνται από τον υπολογισμό.

10. Οι ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις της κλίνης πρέπει να είναι: 1,98 X 0,80 μέτρα (6 πόδια και 6 ίντσες X 2 πόδια και 7,50 ίντσες).

Άρθρο 6.

1. Το εμβαδόν θαπέδου στις τραπέζαριες των αξιωματικών και του κατώτερου πληρώματος δεν πρέπει να είναι μικρότερο του ενός τετρ. μέτρου (10,76 τετρ. πόδια) κατ' άτομο για το προβλεπόμενο εκ της συνθέσεως πλήρωμα.

2. Οι τραπέζαριες πρέπει να είναι εξοπλισμένες με τραπέζια και τα εγκατεστημένα καθίσματα, σταθερά ή κινητά, σε επαρκή αριθμό ώστε να είναι δυνατή η ταυτόχρονη εξυπηρέτηση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού μελών του πληρώματος σε οποιοδήποτε χρόνο.

3. Πρέπει να βρίσκονται πάντοτε στη διάθεση του πληρώματος, όταν μέλη αυτού βρίσκονται στο πλοίο:

α) Ψυγείο σε κατάλληλη θέση και με επαρκή χωρητικότητα για τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν την τραπέζαρία ή τις τραπέζαριες.

β) Ευκολίες για την παρασκευή θερμών ροφημάτων.

γ) Εγκαταστάσεις ψυχρού πόσιμου ύδατος.

4. Η αρμόδια Αρχή μπορεί να επιτρέψει εξαιρέσεις από την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, σχετικά με τις τραπέζαριες, που κρίνονται αναγκαίες για την αντιμετώπιση των ειδικών συνθηκών που επικρατούν στα επιβατηγά πλοία.

Άρθρο 7.

Για τους αξιωματικούς και το κατώτερο πλήρωμα πρέπει να διατίθενται:

1. Αίθουσες αναψυχής εγκαταστημένες σε κατάλληλο χώρο και επιπλωμένες κατάλληλα. Όταν δεν διατίθενται τέτοιες αίθουσες ανεξάρτητες από τις αίθουσες εστίασεως, οι τελευταίες θα διευθετώνται, επιπλώνονται και εφοδιάζονται κατά τρόπο ώστε να παρέχουν δυνατότητες αναψυχής.

2. Οι αίθουσες αναψυχής πρέπει να είναι εξοπλισμένες τουλάχιστο με μία βιβλιοθήκη και εγκαταστάσεις για ανάγνωση, γραφή και, αν είναι δυνατό, για παιχνίδια.

3. Σε πλοία 8.000 κόνων και άνω πρέπει να διατίθεται κινιστήριο ή βιβλιοθήκη όπου να είναι δυνατή η παρακολούθηση κινηματογραφικών ταινιών ή τηλεοράσεως ως και αίθουσα για ενασχολήσεις και παιχνίδια. Πρέπει να προβλέπεται η εγκατάσταση δεξαμενής κολυμβήσεως (πισίνας).

4. Κατά την εκπόνηση των σχεδίων για τους χώρους αναψυχής η αρμόδια αρχή πρέπει να λάβει υπόψη την εγκατάσταση κυλικείου (καντίνας).

Άρθρο 8.

1. Σε κάθε πλοίο πρέπει να διατίθεται σε κατάλληλο χώρο, για τους αξιωματικούς και το πλήρωμα, τουλάχιστον ένα

αποχωρητήριο και ένα λουτρό ή καταιωνιστήρας (ντουζ). ανά 6 άτομα το πολύ, τα οποία δεν διαθέτουν χώρους υγιεινής προβλεπόμενους στις παραγράφους 2 έως 4 του παρόντος άρθρου. Όταν στο πλοίο απασχολούνται γυναίκες, πρέπει να προβλέπονται ιδιαίτεροι χώροι υγιεινής γι' αυτές.

2. Σε πλοία 5.000 έως 15.000 κάρων ολικής χωρητικότητας, πέντε τουλάχιστον ατομικά υπνοδωμάτια αξιωματικών πρέπει να διαθέτουν συνεχόμενο ιδιαίτερο λουτρό με αποχωρητήριο, μπανιέρα ή καταιωνιστήρα (ντουζ) και νιπτήρα τροφοδοτούμενα με θερμό και ψυχρό γλυκό νερό.

Ο νιπτήρας μπορεί να είναι εγκαταστημένος εντός του υπνοδωματίου. Εξ άλλου, σε πλοία 10.000 έως 15.000 κάρων τα υπνοδωμάτια όλων των άλλων αξιωματικών πρέπει να διαθέτουν ιδιαίτερα ή συνεχόμενα λουτρά εξοπλισμένα κατά τον ίδιο τρόπο.

3. Σε πλοία 15.000 κατ' άνω, τα ατομικά υπνοδωμάτια για αξιωματικούς πρέπει να διαθέτουν συνεχόμενο ιδιαίτερο λουτρό με αποχωρητήριο και μπανιέρα ή ντουζ και νιπτήρα τροφοδοτούμενο με θερμό και ψυχρό γλυκό νερό. Ο νιπτήρας μπορεί να είναι εγκαταστημένος εντός του υπνοδωματίου.

4. Σε πλοία 25.000 κατ' άνω, πλην των επιβατικών, πρέπει να διατίθεται για κάθε δύο μέλη κατώτερου πληρώματος ένα λουτρό που να επικοινωνεί με δύο παρακείμενα υπνοδωμάτια ή να είναι εγκαταστημένο απέναντι από την είσοδο αυτών.

Το εν λόγω λουτρό πρέπει να διαθέτει αποχωρητήριο ως και μπανιέρα ή καταιωνιστήρα (ντουζ) και νιπτήρα με τρεχούμενο θερμό και ψυχρό γλυκό νερό.

5. Σε πλοία 5.000 κάρων και άνω, πλην των επιβατικών, κάθε υπνοδωμάτιο αξιωματικού ή κατώτερου πληρώματος πρέπει να διαθέτει νιπτήρα με τρεχούμενο θερμό και ψυχρό γλυκό νερό, εκτός εάν υπάρχει νιπτήρας εγκαταστημένος εντός λουτρού, σύμφωνα προς τις παραγράφους 2, 3 ή 4 του παρόντος άρθρου.

6. Σε κάθε πλοίο, πρέπει να διατίθενται για τους αξιωματικούς και το κατώτερο πλήρωμα τα μέσα πλυσίματος, στεγνώματος και σιδερώματος του ρυατισμού, σε κλίμακα ανάλογη προς τον αριθμό του πληρώματος και τη συνθήκη διάρκειας του ταξιδιού. Τα μέσα αυτά πρέπει να βρίσκονται, κατά το δυνατό, σε χώρους, στους οποίους οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να μεταβούν ευχερώς από τα ενδιαφέροντά τους.

7. Τα εν λόγω μέσα πρέπει να είναι:

- α) μηχανήματα πλύσεως (πλυντήριο),
- β) μηχανήματα στεγνώματος (στεγνωτήρια) ή χώροι θερμαινόμενοι και εξαεριζόμενοι κατάλληλα,
- γ) σίδερα και σανίδες σιδερώματος ή ανάλογα μέσα.

Άρθρο 9.

1. Σε πλοία 1.600 κατ' άνω πρέπει να διατίθενται:

α) Ιδιαίτερος χώρος κοντά στη γέφυρα που να περιλαμβάνει μία λεκάνη αποχωρητηρίου και ένα νιπτήρα, με γλυκό νερό, θερμό και ψυχρό, για την εξυπηρέτηση κυρίως του εργαζόμενου εκεί προσωπικού.

β) Ένα αποχωρητήριο και ένα νιπτήρα με γλυκό νερό, θερμό και ψυχρό, κοντά στο μηχανοστάσιο, εφόσον δεν υφίσταται τέτοια εγκατάσταση κοντά στο κέντρο ελέγχου του μηχανοστασίου.

2. Σε πλοία 1.600 κατ' άνω, πλην των πλοίων όπου υφίστανται ατομικά υπνοδωμάτια και ιδιαίτερα ή μη - ιδιαίτερα λουτρά για όλο το προσωπικό του μηχανοστασίου, πρέπει να διατίθενται εγκαταστάσεις για την αλλαγή ενδυμασίας, που να είναι:

- α) Εγκαταστημένες εκτός του χώρου του μηχανοστασίου αλλά με εύκολη πρόσπελαση σ' αυτά,
- β) εξοπλισμένες με ατομικές ιματιοθήκες, ως και μπανιέρες ή καταιωνιστήρες και νιπτήρες με γλυκό θερμό και ψυχρό νερό.

Άρθρο 10.

Το ελεύθερο ύψος των χώρων ενδιαίτησεως του πληρώματος, στους οποίους πρέπει να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία, πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,98 μέτρ. (6 πόδια και 6 ίντσες). Εν τούτοις η αρμόδια αρχή μπορεί να επιτρέψει μείωση της διαστάσεως αυτής για κάθε διαμέρισμα ή μέρος διαμερίσματος στους εν λόγω χώρους, όταν κρίνει τούτο σκόπιμο, χωρίς όμως ο περιορισμός αυτός να παρεμποδίζει την άνετη κυκλοφορία του πληρώματος.

Άρθρο 11.

1. Οι χώροι ενδιαίτησεως του πληρώματος πρέπει να φωτίζονται επαρκώς.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διευθετήσεων, που είναι δυνατό να επιτραπούν για τα επιβατικά σκάφη, τα υπνοδωμάτια και οι τραπεζαρίες πρέπει να διαθέτουν φυσικό φωτισμό, ως και τον κατάλληλο τεχνητό φωτισμό.

3. Κάθε πλοίο πρέπει να είναι εφοδιασμένο με εγκαταστητή ηλεκτροφωτισμού των χώρων ενδιαίτησεως του πληρώματος. Εφόσον επί του πλοίου δεν υπάρχουν δύο ανεξάρτητες πηγές ηλεκτρισμού, πρέπει να προβλέπεται πρόσθετο σύστημα βοηθητικού φωτισμού με λαμπτήρες ή φωτιστικές συσκευές κατάλληλου τύπου.

4. Στα υπνοδωμάτια, κάθε κρεβάτι πρέπει να είναι εφοδιασμένο με ιδιαίτερο ηλεκτρικό λαμπτήρα.

5. Από την αρμόδια αρχή πρέπει να καθορίζονται οι κατάλληλοι κανόνες φυσικού και τεχνητού φωτισμού.

Άρθρο 12.

Σε πλοίο όπου για τη σύνθετη πληρώματος πρέπει να λαμβάνονται υπόψη χωρίς διάκριση οι απαιτήσεις των πληρωμάτων, τα οποία έχουν διαφορετικές θρησκευτικές και κοινωνικές συνθήκες, η αρμόδια αρχή δύναται, κατόπιν συνεννοήσεων με τις εφοπιστικές οργανώσεις ή τους εφοπιστές και τις αντιπροσωπευτικές ναυτικές οργανώσεις και με την επιφύλαξη συμφωνίας μεταξύ των, να επιτρέψει εξαιρέσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 μέχρι 7 του άρθρου 5 και των παραγράφων 1 μέχρι 4 του άρθρου 8 της παρούσας σύμβασης, υπό τον όρο ότι δεν θα δημιουργηθεί κατάσταση η οποία στο σύνολό της θα είναι δυσμενέστερη από εκείνη που προκύπτει από την εφαρμογή της σύμβασης.

Λεπτομέρειες για όλες αυτές τις εξαιρέσεις πρέπει να ανακοινώνονται από το ενδιαφερόμενο Μέρος στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, ο οποίος πρέπει να πληροφρεί σχετικά τα Μέλη της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΠΛΟΙΑ

Άρθρο 13.

1. Σε περίπτωση πλοίου, του οποίου η ναυπήγηση έχει ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της παρούσας σύμβασης για τη χώρα νηολογησεώς του και το οποίο δεν πληροί τις απαιτήσεις της σύμβασης, η αρμόδια αρχή μπορεί κατόπιν συνεννοήσεων με τις εφοπιστικές οργανώσεις και (ή) τους εφοπιστές και τις αντιπροσωπευτικές ναυτεργατικές οργανώσεις, να απαιτήσει να γίνουν στο πλοίο οι μετατροπές που κρίνει σκόπιμες και δυνατές για τη συμμόρφωσή του προς τις διατάξεις της Σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη ιδιαίτερα των τεχνικών, οικονομικών ή άλλων προβλημάτων που ανακύπτουν εκ της εφαρμογής των άρθρων 5, 8 και 10 όταν:

α) το πλοίο επαναηολογείται, β) γίνονται στο πλοίο ουσιώδεις ναυπηγικές μεταβολές ή ευρείας εκτάσεως επισκευές σαν αποτέλεσμα εφαρμογής γενικώτερου σχεδίου και όχι λόγω ατυχήματος ή επειγούσας ανάγκης.

2. Σε περίπτωση πλοίου υπό ναυπήγηση ή μετατροπή κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της σύμβασης για τη χώρα

νηολογήσεώς του, η αρμόδια αρχή μπορεί κατόπιν συνεννοήσεων με τις εφοπλιστικές οργανώσεις και (ή) τους εφοπλιστές και τις αντιπροσωπευτικές ναυτεργατικές οργανώσεις να απαιτήσει να γίνουν στο πλοίο οι μετατροπές που κρίνει σκόπιμες και δυνατές για τη συμμόρφωσή τους προς τις διατάξεις της Συμβάσεως, λαμβανομένων υπόψη ιδιαίτερα των τεχνικών, οικονομικών ή άλλων προβλημάτων που ανακύπτουν εκ της εφαρμογής των άρθρων 5, 8 και 10. Οι μετατροπές αυτές θα συνιστούν οριστική συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης.

3. Όταν ένα πλοίο, πλην των αναφερόμενων στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου ή για το οποίο εφαρμόζονταν η παρούσα σύμβαση κατά τη διάρκεια της ναυπηγήσεώς τους, επαναηολογείται σε μια χώρα μετά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της παρούσας σύμβασης για τη χώρα αυτή, η αρμόδια αρχή μπορεί κατόπιν συνεννοήσεων με τις εφοπλιστικές οργανώσεις και (ή) τους εφοπλιστές και τις αντιπροσωπευτικές ναυτεργατικές οργανώσεις να απαιτήσει να γίνουν στο πλοίο οι μετατροπές που κρίνει σκόπιμες και δυνατές για τη συμμόρφωσή του προς τις διατάξεις της σύμβασης, λαμβανομένων ιδιαίτερα υπόψη των τεχνικών, οικονομικών ή άλλων προβλημάτων τα οποία προκύπτουν εκ της εφαρμογής των άρθρων 5, 8 και 10.

Οι μετατροπές αυτές θα συνιστούν οριστική συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης.

ΜΕΡΟΣ IV.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14.

Οι επίσημες επικυρώσεις της παρούσας σύμβασης ανακοινώνονται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 15.

1. Η παρούσα σύμβαση δεσμεύει μόνο τα μέλη της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας των οποίων η επικύρωση έχει καταχωρισθεί από το Γενικό Διευθυντή.

2. Τίθεται σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχωρίσεως των επικυρώσεων δώδεκα Μελών, καθένα από τα οποία έχει εμπορικό στόλο ολικής χωρητικότητας άνω του ενός εκατομμυρίου κόρων, υπό τον όρο ότι τέσσερα τουλάχιστον απ' αυτά έχουν εμπορικό στόλο ολικής χωρητικότητας τουλάχιστο 2 εκατομμυρίων κόρων το καθένα.

3. Ακολούθως η παρούσα σύμβαση τίθεται σε ισχύ για κάθε Μέλος έξι μήνες μετά την ημερομηνία καταχωρίσεως της επικυρώσεώς του.

Άρθρο 16.

1. Μέλος που επικυρώνει την παρούσα σύμβαση μπορεί να την καταγγείλει μετά πάροδο δεκαετίας από την αρχική ισχύ της με πράξη που ανακοινώνεται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση. Η καταγγελία έχει αποτέλεσμα μετά πάροδο έτους από την καταχώρισή της.

2. Κάθε Μέλος που επικυρώνει την παρούσα σύμβαση και που μέσα σε προθεσμία έτους από τη λήξη της αναφερόμενης στην προηγούμενη παράγραφο δεκαετίας δεν έχει κάμει χρήση της προβλεπόμενης από το άρθρο τούτο δυνατότητας καταγγελίας δεσμεύεται για μια νέα δεκαετία και συνεπώς μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη λήξη κάθε δεκαετίας με τους προβλεπόμενους στο άρθρο τούτο όρους.

Άρθρο 17.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας γνωστοποιεί σε όλα τα Μέλη της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και καταγγελιών, που του έχουν ανακοινωθεί από τα Μέλη της Οργανώσεως.

2. Ο Γενικός Διευθυντής, γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργανώσεως την καταχώριση τελευταίας επικυρώσεως που απαιτείται για να τεθεί σε ισχύ η σύμβαση, επιστά την προσηχί τους για την ημερομηνία κατά την οποία η σύμβαση τίθεται σε ισχύ.

Άρθρο 18.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας ανακοινώνει στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών πλήρεις πληροφορίες για όλες τις επικυρώσεις και πράξεις καταγγελίας τις οποίες έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 19.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας πρέπει να υποβάλλει, όταν κρίνει τούτο αναγκαίο, στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης και να εξετάζει εάν συντρέχει περίπτωση εγγραφής στην ημερήσια διάταξη της Συνδιασκέψεως θέματος ολικής ή μερικής αναθεωρήσεως αυτής.

Άρθρο 20.

1. Στην περίπτωση κατά την οποία η Συνδιάσκεψη αποδεχθεί νεότερη σύμβαση που συνεπάγεται ολική ή μερική αναθεώρηση της παρούσας σύμβασης και εφόσον η νεότερη σύμβαση δεν ορίζει αλλιώς,

α) η επικύρωση υπό Μέλους της νεότερης Σύμβασης που αναθεωρεί την παρούσα επάγεται αυτοδικαίως, παρά τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου 16, άμεση κατάγγελλιά της παρούσας σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι έχει τεθεί σε ισχύ η αναθεωρούσα αυτή νεότερη σύμβαση.

β) Από την ημερομηνία, που η νεότερη αναθεωρημένη Σύμβαση, τεθεί σε ισχύ, η παρούσα σύμβαση παύει να είναι δεκτική επικυρώσεως από τα Μέλη.

2. Η παρούσα σύμβαση παραμένει οπωσδήποτε σε ισχύ, με τον τύπο και το περιεχόμενο αυτής, για τα Μέλη τα οποία την έχουν επικυρώσει και δεν θελήσουν να επικυρώσουν την αναθεωρημένη σύμβαση.

Άρθρο 21.

Το γαλλικό και αγγλικό κείμενο της παρούσας σύμβασης είναι: εξ ίσου αυθεντικά.

Convention 133

CONVENTION CONCERNANT LE LOGEMENT DE L' EQUIPAGE A BORD DES NAVIRES (DISPOSITIONS COMPLEMENTAIRES)

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 14 octobre 1970, en sa cinquante-cinquième session;

Notant que la convention sur le logement des équipages (révisée); 1949, fixe des normes détaillées en ce qui concerne des questions telles que les postes de couchage; les réfectoires et les salles de récréation, la ventilation; le chauffage, l'éclairage et les installations sanitaires à bord des navires;

Considérant que l'évolution rapide des caractéristiques de la construction et de l'exploitation des navires modernes permet d'envisager de nouvelles améliorations dans le logement des équipages;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives au logement des équipages, question qui constitue le deuxième point à l'ordre du jour de la session;

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une convention internationale complétant la convention sur le logement des équipages (révisée);

1949, adopte, ce trentième jour d'octobre mil neuf cent soixante-dix, la convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur le logement des équipages (dispositions complémentaires), 1970 :

PARTIE I.

DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article 1.

1. La présente convention s'applique à tout navire de mer, de propriété publique ou privée, affecté, pour des fins commerciales, au transport de marchandises ou de passagers, ou utilisé à toute autre fin commerciale, qui est immatriculé dans un territoire pour lequel cette convention est en vigueur, et dont la quille aura été posée—ou dont la construction se trouve à un stade équivalent—à la date d'entrée en vigueur de la convention pour ce territoire ou après cette date.

2. La législation nationale définira quand un navire sera réputé navire de mer aux fins de l'application de la présente convention.

3. La présente convention s'applique aux remorqueurs dans la mesure où cela est raisonnable et praticable.

4. La présente convention ne s'applique pas :

a) aux navires jaugeant moins de 1.000 tonneaux;
b) aux navires dont la voile est le principal moyen de propulsion, qu'ils soient ou non équipés d'une machine auxiliaire;

c) aux navires affectés à la pêche, à la chasse à la baleine ou à des opérations analogues;

d) aux navires à ailes portantes et naviplanes.

5. Toutefois, la présente convention s'appliquera dans la mesure où cela sera raisonnable et praticable:

a) aux navires de 200 à 1000 tonneaux;
b) au logement des personnes employées au travail normal du bord sur les navires affectés à la chasse à la baleine ou à des opérations analogues.

6. En outre, il pourra être dérogé, à l'égard de tout navire, à la pleine application de l'une quelconque des prescriptions visées à l'article 3 de la convention si, après consultation des organisations d'armateurs et/ou des armateurs et des organisations reconnues bona fide de gens de mer, l'autorité compétente estime que les modalités de la dérogation entraîneront des avantages ayant pour effet d'établir des conditions qui, dans l'ensemble ne seront pas moins favorables que celles qui auraient découlé de la pleine application de la convention. Des détails sur toutes les dérogations de cette nature seront communiqués par le Membre intéressé au Directeur général du Bureau international du Travail.

7. En outre, l'autorité compétente déterminera, après consultation des organisations d'armateurs et/ou des armateurs et des organisations reconnues bona fide de gens de mer, dans quelle mesure il est approprié, compte tenu des besoins de locaux pour le personnel en dehors du temps de travail, de faire des exceptions ou de s'écarter des dispositions de la présente convention en ce qui concerne :

a) les ferry-boats de mer, les ravitailleurs et les navires similaires qui ne disposent pas de manière continue de même équipage permanent;

b) les navires de mer, lorsque le personnel affecté au service de réparation est embarqué temporairement en plus de l'équipage du navire;

c) les navires de mer affectés à des voyages de courte durée qui permettent, chaque jour, aux membres de l'équipage, soit de rentrer dans leurs foyers, soit de bénéficier d'avantages analogues.

Article 2.

En vue de l'application de la présente convention :

a) le terme «navire» signifie tout bâtiment auquel la convention s'applique;

b) le terme «tonneaux» signifie les tonneaux de jauge brute;

c) le terme «navire à passagers» signifie tout navire pour lequel est valide : i) soit un certificat de sécurité pour navire à passagers délivré en conformité des dispositions en vigueur de la Convention internationale pour la sauvegarde de la vie humaine en mer; ii) soit un certificat pour le transport de passagers;

d) le terme «officier» signifie toute personne, à l'exclusion du capitaine, ayant rang d'officier d'après la législation nationale ou, à défaut d'une telle législation, d'après les conventions collectives ou la coutume;

e) le terme «personnel subalterne» signifie tout membre de l'équipage autre qu'un officier;

f) Le terme «membre du personnel de maistrance» signifie tout membre du personnel subalterne exerçant une fonction de surveillance ou assumant une responsabilité spéciale, et qui est considéré comme tel par la législation nationale ou, à défaut d'une telle législation, par les conventions collectives ou la coutume;

g) le terme «adulte» s'applique à toute personne âgée de dix-huit ans au moins;

h) le terme «logement de l'équipage» comprend les postes de couchage, réfectoires, installations sanitaires, infirmeries et lieux de récréation prévues pour être utilisés par l'équipage;

i) le terme «prescrit» signifie prescrit par la législation nationale ou par l'autorité compétente;

j) le terme «approuvé» signifie approuvé par l'autorité compétente;

k) le terme «nouvelle immatriculation» signifie nouvelle immatriculation à l'occasion d'un changement simultané de pavillon et de propriété d'un navire.

Article 3.

Tout Membre pour lequel la présente convention est en vigueur s'engage à se conformer, en ce qui concerne les navires auxquels la convention s'applique :

a) aux dispositions des parties II et III de la convention sur le logement des équipages (révisée), 1949;

b) aux dispositions de la partie II de la présente convention.

Article 4.

1. Tout Membre partie à la présente convention s'engage à maintenir en vigueur une législation propre à en assurer l'application.

2. Ladite législation :

a) obligera l'autorité compétente à notifier à tous les intéressés les dispositions qui seront prises;

b) précisera les personnes qui sont chargées d'en assurer l'application;

c) prescrira des sanctions adéquates pour toute infraction;

d) prévoira l'institution et le maintien d'un régime d'inspection propre à assurer effectivement l'observation des dispositions prises;

e) obligera l'autorité compétente à consulter les organisations d'armateurs et/ou les armateurs et les organisations reconnues bona fide de gens de mer, en vue d'élaborer les règlements et de collaborer dans toute la mesure possible avec les parties intéressées à la mise en application de ces règlements.

PARTIE II.

PRESCRIPTIONS RELATIVES AU LOGEMENT DES ÉQUIPAGES

Article 5.

1. La superficie, par occupant, de toute cabine destinée au personnel subalterne ne sera pas inférieure à :

- a) 3,75 mètres carrés (40,36 pieds carrés) à bord des navires jaugeant 1.000 tonneaux ou plus, mais moins de 3.000 tonneaux;
- b) 4,25 mètres carrés (45,75 pieds carrés) à bord des navires jaugeant 3.000 tonneaux ou plus, mais moins de 10.000 tonneaux;
- c) 4,75 mètres carrés (51,13 pieds carrés) à bord des navires jaugeant 10.000 tonneaux ou plus.

2. Toutefois, la superficie, par occupant de toute cabine affectée à deux membres du personnel subalterne, ne sera pas inférieure à :

- a) 2,75 mètres carrés (29,60 pieds carrés) à bord des navires jaugeant 1.000 tonneaux ou plus, mais moins de 3.000 tonneaux;
- b) 3,25 mètres carrés (34,98 pieds carrés) à bord des navires jaugeant 3.000 tonneaux ou plus, mais moins de 10.000 tonneaux;
- c) 3,75 mètres carrés (40,36 pieds carrés) à bord des navires jaugeant 10.000 tonneaux ou plus.

3. En outre la superficie des cabines affectées au personnel subalterne à bord des navires à passagers ne sera pas inférieure :

- a) à 2,35 mètres carrés (ou 25,30 pieds carrés) par occupant, à bord des navires jaugeant 1.000 tonneaux ou plus, mais moins de 3.000 tonneaux;
- b) à bord des navires jaugeant 3.000 tonneaux ou plus, à :
  - i) 3,75 mètres carrés (40,36 pieds carrés) pour des cabines individuelles;
  - ii) 6,00 mètres carrés (64,58 pieds carrés) pour des cabines de deux personnes;
  - iii) 9,00 mètres carrés (96,88 pieds carrés) pour des cabines de trois personnes;
  - iv) 12,00 mètres carrés (129,17 pieds carrés) pour des cabines de quatre personnes.

4. Deux membres du personnel subalterne au maximum pourront occuper la même cabine sauf sur les navires à passagers, où ce nombre ne devra pas être supérieur à quatre.

5. Les membres du personnel de maistrance disposeront soit de cabines individuelles, soit de cabines pour deux personnes.

6. Dans les cabines destinées aux officiers, lorsque ceux-ci ne disposent pas d'un salon privé, la superficie, par occupant, sera d'au moins 6,50 mètres carrés (69,96 pieds carrés), à bord des navires jaugeant moins de 3.000 tonneaux, et ne sera pas inférieure à 7,50 mètres carrés (80,73 pieds carrés) à bord des navires jaugeant 3.000 tonneaux ou plus.

7. A bord des navires autres que les navires à passagers, chaque membre adulte de l'équipage disposera d'une cabine individuelle lorsque les dimensions, l'affectation et les aménagements du navire rendent cela raisonnable et possible.

8. Lorsque cela est possible sur les navires jaugeant 3.000 tonneaux ou plus, le chef mécanicien et le second capitaine disposeront d'une autre pièce contiguë à leur cabine pour servir le salon privé.

9. L'espace occupé par les couchettes, les armoires, les commodes et les sièges sera compris dans le calcul de la superficie. Les espaces exigus ou de forme irrégulière qui n'augmentent pas effectivement l'espace disponible pour circuler ou qui ne peuvent être utilisés

pour y placer des meubles ne seront pas compris dans ce calcul.

10. Les dimensions intérieures d'une couchette ne seront pas inférieures à 1,98 mètre sur 0,80 mètre (6 pieds 6 pouces sur 2 pieds, 7,50 pouces).

Article 6.

1. La superficie des réfectoires à l'usage des officiers ou du personnel subalterne ne sera pas inférieure à 1 mètre carré (10,76 pieds carrés) par place assise prévue.

2. Tout réfectoire sera pourvu de tables et de sièges approuvés fixes ou amovibles, en nombre suffisant pour le plus grand nombre probable de membres de l'équipage qui les utiliseront en même temps.

3. Les installations suivantes seront utilisables à tout moment, lorsque les membres de l'équipage sont à bord :

- a) un réfrigérateur d'un accès commode et d'une capacité suffisante pour le nombre de personnes utilisant les réfectoires;
- b) des installations permettant de disposer de boissons chaudes;
- c) des installations de distribution d'eau fraîche.

4. L'autorité compétente pourra accorder des dérogations aux dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article concernant l'aménagement des réfectoires, dans la mesure où les conditions spéciales existant à bord des navires à passagers peuvent l'exiger.

Article 7.

1. Des locaux de récréation situés dans un endroit approprié et meublés d'une manière convenable seront prévus pour les officiers et le personnel subalterne. Lorsqu'il n'existera pas de tels locaux en dehors des réfectoires, ceux-ci seront établis, meublés et installés de façon à en tenir lieu.

2. Les locaux de récréation seront équipés au minimum d'une bibliothèque et d'installations pour la lecture, pour la correspondance et, si possible, pour les jeux.

3. Sur les navires jaugeant 8.000 tonneaux ou plus, il y aura lieu d'aménager un fumoir ou une bibliothèque où des films pourraient être projetés ou la télévision installée, ainsi qu'une salle de bricolage et de jeu; l'installation d'une piscine devra être envisagée.

4. Lors de l'établissement des plans concernant les locaux de récréation, l'autorité compétente prendra en considération l'installation d'une cantine.

Article 8.

1. A bord de tout navire, il y aura lieu de prévoir, en un endroit approprié pour les officiers et pour le personnel subalterne, au minimum un water-closet ainsi qu'une baignoire et/ou une douche pour chaque groupe de six personnes ou moins qui ne disposent pas d'installations sanitaires conformément aux paragraphes 2 à 4 ci-dessous. Lorsque des femmes sont employées à bord d'un navire, des installations sanitaires séparées seront prévues à leur intention.

2. A bord des navires jaugeant 5.000 tonneaux ou plus, mais moins de 15.000 tonneaux, cinq cabines individuelles au moins à l'usage des officiers disposeront d'une salle de bains privée contiguë, équipée d'un water-closet, ainsi que d'une baignoire et/ou d'une douche et d'un lavabo alimentés en eau douce courante, chaude et froide; le lavabo pourra être installé dans la cabine. En outre, à bord des navires jaugeant 10.000 tonneaux ou plus, mais moins de 15.000 tonneaux, les cabines de tous les autres officiers disposeront de salles de bains privées ou communicantes équipées de la même manière.

3. A bord des navires jaugeant 15.000 tonneaux ou plus, les cabines individuelles d'officiers disposeront

d'une salle de bains privée contiguë, équipée d'un water-closet, ainsi que d'une baignoire et/ou d'une douche et d'un lavabo, alimentés en eau douce courante, chaude et froide; le lavabo pourra être installé dans la cabine.

4. A bord des navires jaugeant 25.000 tonneaux ou plus, à l'exception des navires à passagers, il sera prévu une salle de bains à raison de deux membres du personnel subalterne, soit communicante entre deux cabines, soit située en face de l'entrée de deux cabines contiguës; cette salle de bains sera équipée d'un water-closet ainsi que d'une baignoire et/ou d'une douche et d'un lavabo alimentés en eau douce courante, chaude et froide.

5. A bord des navires jaugeant 5.000 tonneaux ou plus, à l'exception des navires à passagers, chaque cabine destinée aux officiers ou au personnel subalterne sera équipée d'un lavabo alimenté en eau douce courante, chaude et froide, sauf lorsqu'il en existe un dans une salle de bains installée conformément aux paragraphes 2, 3, ou 4 du présent article.

6. A bord de tout navire, des moyens de laver, de sécher et de repasser le linge seront prévus, dans une proportion correspondant à l'effectif de l'équipage et à la durée normale du voyage, à l'intention des officiers et du personnel subalterne. Ces installations seront situées, dans la mesure du possible, en des endroits auxquels les intéressés pourront accéder facilement de leur logement.

7. Ces installations consisteront en :

- a) machines à laver;
- b) machines à sécher le linge ou locaux de séchage convenablement chauffés et ventilés;
- c) fers à repasser et planches à repasser ou appareils équivalents.

Article 9.

1. A bord des navires jaugeant 1.600 tonneaux ou plus, il sera prévu :

- a) des toilettes séparées, comprenant un water-closet et un lavabo avec eau douce courante, chaude et froide, aisément accessibles de la passerelle de navigation, à l'intention essentiellement du personnel qui y travaille;
- b) un water-closet ainsi qu'un lavabo avec eau douce courante, chaude et froide, aisément accessibles de la salle des machines, s'il n'existe pas de telles installations à proximité du poste central de commande de la salle des machines.

2. A bord des navires jaugeant 1.600 tonneaux ou plus à l'exception de ceux où sont aménagées des cabines individuelles et des salles de bains privées ou semi-privées pour l'ensemble du personnel du service des machines— il y aura lieu de prévoir des installations pour se changer qui seront :

- a) situées à l'extérieur de la salle des machines, mais aisément accessibles de celle-ci;
- b) équipées d'armoires individuelles, ainsi que de baignoires et/ou de douches et de lavabos, alimentés en eau douce courante, chaude et froide.

Article 10.

Dans tous les locaux de l'équipage où la liberté de circuler doit être assurée, la hauteur de l'espace libre ne sera pas inférieure à 1,98 mètre (6 pieds 6 pouces); toutefois l'autorité compétente pourra permettre une certaine réduction de cette dimension pour tout espace ou partie d'espace dans ces locaux, lorsqu'elle l'estime raisonnable et qu'une telle réduction ne porte pas atteinte au confort de l'équipage.

Article 11.

1. Les locaux destinés au logement de l'équipage seront convenablement éclairés.

2. Sous réserve des aménagements spéciaux qui peuvent être autorisés pour les navires à passagers, les postes de couchage et les réfectoires seront pourvus d'un éclairage naturel ainsi que d'un éclairage artificiel adéquat.

3. Tout navire sera pourvu d'une installation permettant d'éclairer à l'électricité le logement de l'équipage. S'il n'existe pas à bord deux sources indépendantes de production d'électricité, un système supplémentaire d'éclairage de secours sera prévu au moyen de lampes ou d'appareils d'éclairage de modèle approprié.

4. Dans les cabines, chaque couchette sera munie d'une lampe de chevet électrique.

5. Des normes appropriées d'éclairage naturel et artificiel seront établies par l'autorité compétente.

Article 12.

A bord des navires où la composition de l'équipage doit, sans qu'il en résulte une discrimination, tenir compte de l'intérêt d'équipages ayant des pratiques religieuses et sociales différentes, l'autorité compétente pourra — après consultation des organisations d'armateurs et/ou des armateurs et des organisations reconnues bona fide de gens de mer et sous réserve d'un accord entre les uns et les autres — permettre des dérogations aux dispositions des paragraphes 1 à 4 et 7 de l'article 5 et des paragraphes 1 et 4 de l'article 8 de la présente convention, à condition qu'il n'en résulte pas une situation qui, dans l'ensemble, serait moins favorable que celle qui aurait découlé de l'application de la convention. Des détails sur toutes les dérogations de cette nature seront communiqués par le Membre intéressé au Directeur général de Bureau international du Travail, qui en informera les Membres de l'Organisation internationale du Travail.

PARTIE III.

APPLICATION DE LA CONVENTION AUX NAVIRES EXISTANTS

Article 13.

1. Dans le cas d'un navire complètement terminé à la date à laquelle la présente convention entrera en vigueur pour les pays où le navire est immatriculé, et qui est au-dessous des prescriptions de la convention, l'autorité compétente pourra, après consultation des organisations d'armateurs et/ou des armateurs et des organisations reconnues bona fide de gens de mer, exiger d'apporter au navire, pour le faire répondre aux prescriptions de la convention, telles modifications qu'elle estime raisonnables et possibles — compte tenu en particulier des problèmes de caractère technique économique et autre que soulève l'application des articles 5, 8 et 10 — lorsque :

- a) le navire sera immatriculé à nouveau;
- b) d'importantes modifications de structure ou des réparations majeures seront faites au navire par suite de l'application d'un plan préétabli, et non à la suite d'un accident ou d'un cas d'urgence.

2. Dans le cas d'un navire en construction et/ou en transformation à la date où la présente convention entrera en vigueur pour le territoire où il est immatriculé, l'autorité compétente pourra, après consultation des organisations d'armateurs et/ou des armateurs et des organisations reconnues bona fide de gens de mer exiger d'apporter au navire, pour le faire répondre aux prescriptions de la convention, telles modifications

qu'elle estime raisonnables et possibles, compte tenu en particulier des problèmes de caractère technique, économique et autre que soulève l'application des articles 5, 8 et 10; ces modifications constitueront une application définitive des termes de la convention.

3. Lorsqu'un navire — à moins qu'il ne s'agisse d'un navire dont il est fait mention aux paragraphes 1 et 2 du présent article, ou auquel la présente convention était applicable au cours de la construction — est immatriculé à nouveau dans un territoire après la date à laquelle la présente convention y est entrée en vigueur, l'autorité compétente pourra, après consultation des organisations d'armateurs et/ou des armateurs et des organisations reconnues bona fide de gens de mer, exiger que soient apportées au navire, en vue de le rendre conforme aux prescriptions de la convention, telles modifications qu'elle estime raisonnables et possibles, compte tenu, en particulier, des problèmes de caractère technique, économique et autre que soulève l'application des articles 5, 8 et 10; ces modifications constitueront une application définitive des termes de la convention.

PARTIE IV.

DISPOSITIONS FINALES

Article 14.

Les ratifications formelles de la présente convention seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 15.

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée par le Directeur général.

2. La présente Convention entrera en vigueur douze mois après la date à laquelle auront été enregistrées les ratifications de douze Membres possédant chacun une marine marchande d'une jauge de plus de 1 million de tonneaux, étant entendu que quatre au moins d'entre eux devront posséder chacun une marine marchande d'une jauge d'au moins 2 millions de tonneaux.

3. Par la suite, la présente convention entrera en vigueur pour chaque Membre six mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 16.

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour la nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente convention, à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

Article 17.

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera à tous les Membres de l'organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes les ratifications et dénonciations qui lui seront communiquées par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la dernière ratification nécessaire à l'en-

trée en vigueur de la convention, le Directeur général appellera l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle la présente convention entrera en vigueur.

Article 18.

Le Directeur général du Bureau international du Travail communiquera au Secrétaire général des Nations Unies aux fins d'enregistrement, conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications et de tous actes de dénonciation qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

Article 19.

Chaque fois qu'il le jugera nécessaire le Conseil d'administration du Bureau international du Travail présentera à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et examinera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de sa révision totale ou partielle.

Article 20.

1. Au cas où la Conférence adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente convention et à moins que la nouvelle convention ne dispose autrement :

a) la ratification par un Membre de la nouvelle convention portant révision entraînerait de plein droit, nonobstant l'article 16 ci-dessus, dénonciation immédiate de la présente convention, sous réserve que la nouvelle convention portant révision soit entrée en vigueur;

b) à partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

2. La présente convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient pas la convention portant révision.

Article 21.

Les versions français et anglaise du texte de la présente convention font également foi.

Convention 133

CONVENTION CONCERNING CREW ACCOMMODATION ON BOARD SHIP (SUPPLEMENTARY PROVISIONS)

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-fifth Session on 14 October 1970, and

Noting that the Accommodation of Crews Convention (Revised), 1949, lays down detailed specifications concerning such matters as sleeping accommodation, mess and recreation rooms, ventilation, heating, lighting and sanitary facilities on board ship, and

Considering that in the light of the rapidly changing characteristics of both the construction and the operation of modern ships further improvements in crew accommodation can be provided, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to crew accommodation, which is the second item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention supplementing the Accommodation of Crews Convention (Revised), 1949,

adopts this thirtieth day of October of the year one thousand nine hundred and seventy the following Convention, which may be cited as the Accommodation of Crews (Supplementary Provisions) Convention, 1970 :

PART I. GENERAL PROVISIONS

Article 1.

1. This Convention applies to every sea-going ship, whether publicly or privately owned, which is engaged in the transport of cargo or passengers for the purpose of trade or is employed for any other commercial purpose, which is registered in a territory for which this Convention is in force, and of which the keel is laid, or which is at a similar stage of construction, on or after the date of coming into force of the Convention for that territory.

2. National laws or regulations shall determine when ships are to be regarded as sea-going ships for the purpose of this Convention.

3. This Convention applies to tugs where reasonable and practicable.

4. This Convention does not apply to -

- a) ships of less than 1.000 tons;
- b) ships primarily propelled by sail, whether or not they are fitted with auxiliary engines;
- c) ships engaged in fishing or in whaling or in similar pursuits;
- d) hydrofoils and air-cushion craft.

5. Provided that the Convention shall be applied where reasonable and practicable to -

- a) ships between 200 and 1,000 tons; and
- b) the accommodation of persons engaged in usual sea-going routine in ships engaged in whaling or in similar pursuits.

6. Provided also that any of the requirements applicable by virtue of Article 3 of this Convention may be varied in the case of any ship if the competent authority is satisfied, after consultation with the organisations of shipowners and/or the shipowners and with the bona fide trade unions of seafarers, that the variations to be made provide corresponding advantages as a result of which the over-all conditions are not less favourable than those which would result from the full application of the provisions of the Convention; particulars of all such variations shall be communicated by the Member concerned to the Director-General of the International Labour Office.

7. Provided further that the competent authority shall, after consultation with the organisations of shipowners, and/or the shipowners and with the bona fide trade unions of seafarers, determine the extent to which it is appropriate, taking into consideration the need for off-duty accommodation, to make exceptions or to diverge from the provisions of this Convention in the case of -

- a) sea-going ferries, feeder ships and similar ships which are not continuously manned with one permanent crew;
- b) sea-going ships when repair personnel are carried temporarily in addition to the ship's crew;
- c) sea-going ships engaged on short voyages which allow members of the crew to go home or to make use of comparable facilities for part of each day.

Article 2.

In this Convention -

a) the term «ship» means a vessel to which the Convention applies;

b) the term «tons» means gross register tons;

c) the term «passenger ship» means a ship in respect of which there is in force either (i) a passenger ship safety certificate issued in accordance with the provisions of the International Convention for the Safety of Life at Sea for the time being in force, or (ii) a passenger certificate;

d) the term «officer» means a person other than a master ranked as an officer by national laws or regulations, or, in the absence of any relevant laws or regulations, by collective agreement or custom;

e) the term «rating» means a member of the crew other than an officer;

f) the term «petty officer» means a rating serving in the supervisory position or position of special responsibility who is classed as petty officer by national laws or regulations, or, in the absence of any relevant laws or regulations, by collective agreement or custom;

g) the term «adult» means a person who is at least 18 years of age;

h) The term «crew accommodation» includes such sleeping rooms, mess rooms, sanitary accommodation, hospital accommodation and recreation accommodation as are provided for the use of the crew;

i) the term «prescribed» means prescribed by national laws or regulations or by the competent authority;

j) the term «approved» means approved by the competent authority;

h) the term «re-registered» means re-registered on the occasion of a simultaneous change in the territory of registration and ownership of the ship.

Article 3.

Each Member for which this Convention is in force undertakes to comply, in respect of ships to which this Convention applies, with -

- a) the provisions of Parts II and III of the Accommodation of Crews Convention (Revised), 1949; and
- b) the provisions of Part II of this Convention.

Article 4.

1. Each Member for which this Convention is in force undertakes to maintain in force laws or regulations which ensure its application.

2. The laws or regulations shall -

a) require the competent authority to bring them to the notice of all persons concerned;

b) define the persons responsible for compliance therewith;

c) prescribe adequate penalties for any violation thereof;

d) provide for the maintenance of a system of inspection adequate to ensure effective enforcement;

e) require the competent authority to consult the organisations of shipowners and/or the shipowners and the bona fide trade unions of seafarers in regard to the framing of regulations, and to collaborate so far as practicable with such parties in the administration thereof.

PART II.

CREW ACCOMMODATION REQUIREMENTS

Article 5.

1. The floor area per person of sleeping rooms intended for rating shall be not less than -

- α) 3.75 square metres (40.36 square feet) in ships of 1,000 tons or over but less than 3,000 tons;
- β) 4.25 square metres (45.75 square feet) in ships of 3,000 tons or over but less than 10,000 tons;
- γ) 4.75 square metres (51.13 square feet) in ships of 10,000 tons or over.

2. Provided that the floor area per person of sleeping rooms intended for two ratings shall be not less than -

- a) 2.75 square metres (29.60 square feet) in ships of 1,000 tons or over but less than 3,000 tons;
- β) 3.25 square metres (34.98 square feet) in ships of 3,000 tons or over but less than 10,000 tons;
- γ) 3.75 square metres (40.36 square feet) in ships of 10,000 tons or over.

3. Provided also that the floor area of sleeping rooms intended for ratings in passenger ships shall be not less than -

- a) 2.35 square metres (25.30 square feet) per person in ships of 1,000 tons or over but less than 3,000 tons;
- β) in ships of 3,000 tons or over -
  - (i) 3.75 square metres (40.36 square feet) in rooms accommodating one person;
  - (ii) 6.00 square metres (64.58 square feet) in rooms accommodating two persons;
  - (iii) 9.00 square metres (96.88 square feet) in rooms accommodating three persons;
  - (iv) 12.00 square metres (129.17 square feet) in rooms accommodating four persons.

4. The number of ratings occupying sleeping rooms shall not exceed two persons per room, except in passenger ships where the maximum number permissible shall be four.

5. The number of petty officers occupying sleeping rooms shall not exceed one or two persons per room.

6. In sleeping rooms for officers, where no private sitting room or day room is provided, the floor area per person shall be not less than 6.50 square metres (69.96 square feet) in ships of less than 3,000 tons, and not less than 7.50 square metres (80.73 square feet) in ships of 3,000 tons or over.

7. In ships other than passenger ships an individual sleeping room shall be provided for each adult member of the crew, where the size of the ship, the activity in which it is to be engaged, and its layout make this reasonable and practicable.

8. Where practicable in ships of 3,000 tons or over, the chief engineer officer and the chief navigating officer shall have, in addition to their sleeping room, and adjoining sitting room or day room.

9. Space occupied by berths and lockers, chests of drawers and seats shall be included in the measurement of the floor area. Small or irregularly shaped spaces which do not add effectively to the space available for free movement and cannot be used for installing furniture shall be excluded.

10. The minimum inside dimensions of a berth shall be 198 centimetres by 80 centimetres (6 feet 6 inches by 2 feet 7.50 inches).

Article 6.

1. The floor area of mess rooms for officers and for ratings shall be not less than 1 square metre (10.76 square feet) per person of the planned seating capacity.

2. Mess rooms shall be equipped with tables and approved seats, fixed or movable, sufficient to accommodate the greatest number of members of the crew likely to use them at any one time.

3. There shall be available at all times when members of the crew are on board -

- a) a refrigerator, which shall be conveniently situated, of sufficient capacity for the number of persons using the mess room or mess rooms;
- β) facilities for hot beverages; and
- γ) cool water facilities.

4. The competent authority may permit such exceptions to the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article concerning mess room accommodation as may be necessary to meet the special conditions in passenger ships.

Article 7.

1. Recreation accommodation, conveniently situated and appropriately furnished, shall be provided for officers and for ratings. Where this is not provided separately from the mess rooms the latter shall be planned, furnished and equipped to give recreational facilities.

2. Furnishings for recreation accommodation shall as a minimum include a bookcase and facilities for reading, writing and, where practicable, for games.

3. In respect of ships of 8,000 tons or over, a smoking room or library room in which films or television may be shown and a hobby and games room shall be provided; consideration shall be given to the provision of a swimming pool.

4. In connection with the planning of recreation accommodation, the competent authority shall give consideration to the provision of a canteen.

Article 8.

1. In all ships a minimum of one water closet and one tub and/or shower bath for every six persons or less who do not have facilities in pursuance of paragraphs 2 to 4 of this Article shall be provided at a convenient location for officers and for ratings. When women are employed in a ship, separate sanitary facilities shall be provided for them.

2. In ships of 5,000 tons or over but less than 15,000 tons, individual sleeping rooms for at least five officers shall have attached to them a separate private bathroom fitted with a water closet as well as a tub and/or shower bath and a wash basin having hot and cold running fresh water; the wash basin may be situated in the sleeping room. In addition, in ships of 10,000 tons or over but less than 15,000 tons, the sleeping rooms of all other officers shall have private or intercommunicating bathrooms similarly fitted.

3. In ships of 15,000 tons or over, individual sleeping rooms for officers shall have attached to them a separate private bathroom fitted with a water closet as well as a tub and/or shower bath and a wash basin having hot and cold running fresh water; the wash basin may be situated in the sleeping room.

4. In ships of 25,000 tons or over, other than passenger ships, a bathroom for every two ratings shall be provided, either in an intercommunicating compartment between adjoining sleeping rooms or opposite the entrance of such rooms, which shall be fitted with a water closet as well as a tub and/or shower bath and a wash basin having hot and cold running fresh water.

5. In ships of 5,000 tons or over, other than passenger ships, each sleeping room, whether for officers or ratings, shall be provided with a wash basin having hot and cold running fresh water, except where such wash basin is situated in a bathroom provided in conformity with paragraph 2, 3 or 4 of this Article.

6. In all ships, facilities for washing, drying and ironing clothes shall be provided for officers and ratings on a scale appropriate to the size of the crew and the normal duration of the voyage. These facilities shall,

whenever possible, be located within easy access of their accommodation.

7. The facilities to be provided shall be -
- a) washing machines;
  - b) drying machines or adequately heated and ventilated drying rooms; and
  - c) irons and ironing boards or their equivalent.

Article 9.

1. In ships of 1,600 tons or over there shall be provided -

a) a separate compartment containing a water closet and a wash basin having hot and cold running fresh water, within easy access of the navigating bridge deck primarily for these on duty in the area; and

b) a water closet and a wash basin having hot and cold running fresh water, within easy access of the machinery space if not fitted near the engine room control centre.

2. In ships of 1,600 tons or over, other than ships in which private sleeping rooms and private or semi-private bathrooms are provided for all engine department personnel, facilities for changing clothes shall be provided which shall be -

a) located outside the machinery space but with easy access to it; and

b) fitted with individual clothes lockers as well as with tubs and/or shower baths and wash basins having hot and cold running fresh water.

Article 10.

The minimum headroom in all crew accommodation where full and free movement is necessary shall be not less than 198 centimetres (6 feet 6 inches): Provided that the competent authority may permit some limited reduction in headroom in any space, or part of any space, in such accommodation where it is satisfied that it is reasonable to do so and also that such reduction will not result in discomfort to the crew.

Article 11.

1. Crew accommodation shall be properly lighted.

2. Subject to such special arrangements as may be permitted in passenger ships, sleeping rooms and mess rooms shall be lighted by natural light and shall be provided with adequate artificial light.

3. In all ships electric light shall be provided in the crew accommodation. If there are not two independent sources of electricity for lighting, additional lighting shall be provided by properly constructed lamps or lighting apparatus for emergency use.

4. In sleeping rooms an electric reading lamp shall be installed at the head of each berth.

5. Suitable standards of natural and artificial lighting shall be fixed by the competent authority.

Article 12.

In the case of ships the manning of which has to take account, without discrimination, of the interests of crews having differing and distinctive religious and social practices, the competent authority may, after consultation with the organisations of shipowners and/or the shipowners and with the bona fide trade unions of the seafarers concerned, and provided that these two sides are in agreement, permit variations in respect of the provisions of paragraphs 1 to 4 and paragraph 7 of Article 5 and paragraphs 1 and 4 of Article 8 of this Convention on condition that such variations do not result in overall facilities less favourable than those which would result from the application of the provisions of the Convention. Particulars of all such variations shall be communicated by the Member concerned

to the Director-General of the International Labour Office who shall notify the Members of the International Labour Organisation.

PART III.

APPLICATION OF THE CONVENTION TO EXISTING SHIPS

Article 13.

1. In the case of a ship which is fully complete on the date of the coming into force of this Convention for the territory of registration and which is below the standard set by this Convention, the competent authority may, after consultation with the organisations of shipowners and/or the shipowners and with the bona fide trade unions of seafarers, require such alterations for the purpose of bringing the ship into conformity with the requirements of the Convention as it deems reasonable and practicable, having regard in particular to technical, economic and other problems involved in the application of Articles 5, 8 and 10, to be made when -

a) the ship is re-registered;

b) substantial structural alterations or major repairs are made to the ship as a result of long-range plans and not as a consequence of an accident or emergency.

2. In the case of a ship in the process of building and/or conversion on the date of the coming into force of this Convention for the territory of registration, the competent authority may, after consultation with the organisations of shipowners and/or the shipowners and with the bona fide trade unions of seafarers require such alterations for the purpose of bringing the ship into conformity with the requirements of the Convention as it deems reasonable and practicable, having regard in particular to technical, economic and other problems involved in the application of Articles 5, 8 and 10; such alterations shall constitute final compliance with the terms of this Convention.

3. In the case of a ship, other than such a ship as is referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article or a ship to which the provisions of this Convention were applicable while she was under construction, being re-registered in a territory after the date of the coming into force of this Convention for that territory, the competent authority may, after consultation with the organisations of shipowners and/or the shipowners and with the bona fide trade unions of seafarers, require such alterations for the purpose of bringing the ship into conformity with the requirements of the Convention as it deems reasonable and practicable, having regard in particular to technical, economic and other problems involved in the application of Articles 5, 8 and 10; such alterations shall constitute final compliance with the terms of this Convention.

PART IV.

FINAL PROVISIONS

Article 14.

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 15.

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which there have been registered ratifications

by twelve Members each of which has more than one million tons of shipping, including at least four Members each of which has at least two million tons of shipping.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member six months after the date on which its ratification has been registered.

Article 16.

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years, under the terms provided for in this Article.

Article 17.

4. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the last of the ratifications required to bring the Convention into force, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 18.

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 19.

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 20.

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides -

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 16 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 21.

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Άρθρο δεύτερο.

Έκδοση διαταγμάτων.

Με προεδρικά διατάγματα εκδιδόμενα μετά από πρόταση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας ρυθμίζονται:

α) Ο τρόπος και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της κυρούμενης σύμβασης στα εμπορικά πλοία με ελληνική σημαία.

β) Οι εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις στα πλαίσια που ορίζει η Σύμβαση.

γ) Η επέκταση όλων ή μέρους των διατάξεων της κυρούμενης σύμβασης και στα εμπορικά πλοία με ξένη σημαία που καταπλέουν στα ελληνικά λιμάνια, στα πλαίσια που ορίζει η Σύμβαση.

δ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του νόμου αυτού και της κυρούμενης σύμβασης καθώς και η αναστολή εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού σε περίπτωση πολέμου.

Άρθρο τρίτο.

Αρμοδίες Αρχές Εφαρμογής.

Για τη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού της κυρούμενης σύμβασης και των κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενων π. διαταγμάτων αρμόδιοι είναι η Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων και οι Λιμενικές Αρχές.

Άρθρο τέταρτο.

Εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις.

Οι επιτρεπόμενες, από την κυρούμενη σύμβαση και τα π. διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού, εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις χορηγούνται από την ΕΕΠ.

Άρθρο πέμπτο.

Κείμενο.

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ του αγγλικού και του ελληνικού κειμένου της Σύμβασης υπερισχύει το αγγλικό.

Άρθρο έκτο.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 29 Απριλίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΣΤΑΘΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 30 Απριλίου 1986

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(2)

Ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα γυμνασίων και λυκείων ειδικής αγωγής.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 32 του νόμου 1566/85 «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167 τ. Α'/30.9.85).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Η/10183/12.12.85 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ 752, τ. Β'/16.12.85).

3. Τη 19/1986 πράξη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στην οποία διατυπώθηκε η σχετική πρότασή του, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του νόμου 1566/1985.

4. Τη 204/1986 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1.

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες της εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στα γυμνάσια ειδικής αγωγής ορίζονται ως ακολούθως:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ		
	Α'	Β'	Γ'
Θρησκευτικά	2	2	1
Αρχαία Ελληνική Γραμματεία	3	3	3
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	5	3	4
Ιστορία	2	2	2
Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	—	—	4
Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά)	2	2	2
Μαθηματικά	4	4	3
Φυσική	—	2	2
Χημεία	—	1	1
Γεωγραφία	2/—	2/—	2/—
Βιολογία	—	—	—/2
Βοτανική - Ζωολογία	—/2	—	—
Ανθρωπολογία	—	—/2	—
Φυσική Αγωγή	2	1	1
Καλλιτεχνικά	1	1	1
Μουσική	1	1	1
Οικιακή Οικονομία	1	1	1
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	25	25	25

2. Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο και για όσο χρόνο δε διδάσκεται μάθημα ή μαθήματα, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, οι προβλεπόμενες σ' αυτή ώρες διδασκαλίας τους διατίθενται ανά μία στα παρακάτω μαθήματα κατά σειρά προτεραιότητας: Για την Α' τάξη: Στη Φυσική Αγωγή, Ιστορία και Γεωγραφία, για τη Β' τάξη: Στη Φυσική Αγωγή, Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία και για την Γ' τάξη: Στη Φυσική Αγωγή, Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Μαθηματικά.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 2, 3 και 4 του Προεδρικού Διατάγματος 438/85 (ΦΕΚ 158, τ. Α' 19.9.85) που αφορούν το σκοπό και τη διδακτέα ύλη των διδασκόμενων μαθη-

μάτων στις Α', Β' και Γ' τάξεις των ημερησίων γυμνασίων, έχουν εφαρμογή και στις αντίστοιχες τάξεις των γυμνασίων ειδικής αγωγής με προσαρμογή της διδακτέας ύλης των μαθημάτων ανάλογα προς τη μείωση του αριθμού των διδασκόμενων ωρών διδασκαλίας και των ειδικών αναγκών των μαθητών. Το ποσοστό μείωσης της διδακτέας ύλης, που δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2/3 της καθορισμένης από το Π. Δ/γμα 438/85 για τα ημερήσια γυμνάσια, αποφασίζει ο σύλλογος των καθηγητών των γυμνασίων ειδικής αγωγής σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους ειδικότητας της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) στην οποία ανήκει το σχολείο.

Άρθρο 2.

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες της εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στις Α' και Β' τάξεις των λυκείων ειδικής αγωγής ορίζονται ως ακολούθως:

Μαθήματα	Ώρες κατά Τάξεις	
	Α'	Β'
Θρησκευτικά	2	1
Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	3	4/3
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	5	4
Ιστορία	2/1	2
Ψυχολογία	—	1
Μαθηματικά	4	4
Κοσμογραφία	—	1
Φυσική	3	2
Χημεία	1	2/1
Γεωλογία - Ορυκτολογία	1	—
Βιολογία	—	1/2
Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά και Γαλλικά)	2	2
Φυσική Αγωγή	1	1
Καλλιτεχνικά - Μουσική	1	—
ΣΕΠ	—/1	—/1
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	25	25

2. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στη Γ' τάξη λυκείων ειδικής αγωγής ορίζονται ως ακολούθως:

Μαθήματα	Ώρες
Α' Γενικής Παιδείας	
Θρησκευτικά	1
Φιλοσοφικά	1
Ιστορία	1
Αρχές Πολιτικής Επιστήμης - Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	1
Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά)	1
Φυσική Αγωγή	1
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	6

Β' Προκατασκευαστικά	Ώρες κατά Δέσμη			
	1η	2η	3η	4η
Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	3	3	3	3
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	—	—	8	—
Λατινικά	—	—	4	—
Ιστορία	—	—	4	4
Μαθηματικά	8	4	—	4
Φυσική	5	5	—	—
Χημεία	3	3	—	—
Ανθρωπολογία - Βιολογία	—	4	—	—
Κοινωνιολογία	—	—	—	4
Πολιτική Οικονομία	—	—	—	4
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	19	19	19	19

Γ' Γενικής ωφελιμότητας (5η Δέσμη)	Ώρες
Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	4
Εφαρμοσμένα Οικονομικά	4
Ξένη γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά)	3
Αρχές Λειτουργίας Γραφείου	2
Περιβάλλον και Υγεία	1
Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	1
Μελέτη χώρων Παραγωγής και Διοίκηση	4

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ 19

3. Και για το Λύκειο ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 1 αυτού του Π. Δ/τος με την εξής προτεραιότητα:

Για την Α' τάξη: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Φυσική Αγωγή και Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία.

Για τη Β' τάξη: Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία και Μαθηματικά.

Για την Γ' τάξη: Φυσική Αγωγή, Αρχές Πολιτικής Επιστήμης — Στοιχεία Δημ. Πολιτεύματος και Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία.

4. Οι μαθητές της Γ' τάξης λυκείου Ειδικής Αγωγής επιλέγουν μία από τις 4 δέσμες Προπαρασκευαστικών μαθημάτων ή την 5η δέσμη μαθημάτων γενικής ωφελιμότητας.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του Π. Δ/τος 479/1985 (ΦΕΚ 170, τ. Α'/7.10.85) που αφορούν το σκοπό και τη διδακτέα ύλη των διδασκουμένων μαθημάτων στις Α' και Β' τάξεις των ημερησίων λυκείων καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 3 του παραπάνω Π. Δ/τος που αφορούν το σκοπό και τη διδακτέα ύλη των μαθημάτων Γενικής Παιδείας στην Γ' τάξη των ημερησίων λυκείων, έχουν εφαρμογή και στις αντίστοιχες τάξεις των λυκείων ειδικής αγωγής με προσαρμογή της διδακτέας ύλης των μαθημάτων ανάλογα προς τη μείωση του αριθμού των διατιθέμενων ωρών διδασκαλίας και των ειδικών αναγκών των μαθητών. Το ποσοστό μείωσης της διδακτέας ύλης, που δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2/3 της καθορισμένης από το Π. Δ/γμα 479/85 για τα ημερήσια λύκεια, αποφασίζει ο σύλλογος των καθηγητών των λυκείων ειδικής αγωγής σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους ειδικότητας της Δ/σης Δ.Ε. στην οποία ανήκει το σχολείο.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 3 του Π. Δ/τος 479/85 που αφορούν το σκοπό και τη διδακτέα ύλη των Προπαρασκευαστικών Μαθημάτων καθώς και των μαθημάτων Γενικής Ωφελιμότητας έχουν εφαρμογή και στην Γ' τάξη των λυκείων ειδικής αγωγής.

Άρθρο 3.

Στα γυμνάσια και τα λύκεια ειδικής αγωγής πέραν των προβλεπόμενων από τα άρθρα 1 και 2 αυτού του Π. Δ/τος 25 ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας των μαθημάτων, διατίθενται και 5 ώρες την εβδομάδα για τη διδασκαλία μαθημάτων ειδικής αγωγής (λογοθεραπεία, φυσιοθεραπεία, εργοθεραπεία, εξατομικευμένη συνεργασία με σχολικό ψυχολόγο ή κοινωνικό λειτουργό) ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και τις δυνατότητες των σχολείων ειδικής αγωγής.

Άρθρο 4.

Στην περίπτωση κατά την οποία από το παρόν Π. Δ/γμα προβλέπονται ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας για ορισμένα μαθήματα μόνο κατά το μισό χρονικό διάστημα του διδακτικού έτους, ως ημερομηνία λήξης του πρώτου μισού του διδακτικού έτους ορίζεται η 20η Ιανουαρίου.

Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα ισχύει από της δημοσίευσής του.

Στον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος.

Αθήνα, 29 Απριλίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΤΡΟΣ ΜΩΡΑΛΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

(3)

Ανακοίνωση για τη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας Ελλάδας - Βουλγαρίας για τις συντάξεις των επαναπατριζομένων Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων.

Το Υπουργείο Εξωτερικών ανακοινώνει ότι, η Συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, σχετικά με την αναγνώριση των δικαιωμάτων για τις συντάξεις και το χρόνο συντάξιμης υπηρεσίας των πρώην Ελλήνων πολιτικών προσφύγων που επαναπατρίζονται από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Βουλγαρίας στην Ελληνική Δημοκρατία, που υπογράφηκε στη Σόφια στις 7 Φεβρουαρίου 1986, τέθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 5 αυτής, την 1 Απριλίου 1986.

Αθήνα, 8 Μαΐου 1986

Με εντολή Υπουργού
Ο Προϊστάμενος
της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας
Κ. Π. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΗΣ

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

(4)

Στο 173/14.10.85 ΦΕΚ τ. Α' της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, επιφέρεται διόρθωση που αφορά στην παρ. 3 του προομίου του 481/85 Π. Δ/τος «περί καθορισμού του αριθμού θέσεων συμ/φων», από το εσφαλμένο «αριθμ. 568/1985 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας», στο ορθό «αριθμ. 701/85 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας».

(Από το Υπουργείο Δικαιοσύνης)

